GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI

I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

REALIZOWANY NA TERENIE GMINY JEŻEWO

W 2018 r.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy, ich realizacja prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalonego corocznie przez Radę Gminy. Program uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020. Na mocy ustawy z dnia 26.10.1982 r. z późniejszymi zmianami o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 487; z 2017 r. poz. 2245, poz. 2439; z 2018 r. poz. 310), Gminna Komisja ma zadanie zapobiegać i prowadzić odpowiednią profilaktykę alkoholową i antynarkotykową, na którą przeznacza dochody z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminę Jeżewo, zamieszkuje wg stanu na dzień 31.12.2017 r. - 7976 mieszkańców, w tym dzieci w wieku: od 6 do 15 lat - 967, młodzieży: od 16 do 18 roku życia -252 . Ogółem kobiet – 3952 i 4024 mężczyzn.

Na terenie gminy Jeżewo znajdują się 4 szkoły podstawowe, w tym 1 fila, 2 gimnazja, razem uczęszcza tu 960 uczniów.

Małe dzieci mogą uczęszczać do przedszkola, w Jeżewie i Laskowicach.

Ponadto na terenie Gminy funkcjonują:

- Gminny Ośrodek Kultury,
- dwie Biblioteki Publiczne (Jeżewo, Laskowice),
- dwa Kościoły Parafialne (Jeżewo, Laskowice),
- Zakon Księży Werbistów,
- dwie placówki służby zdrowia:
  a) Gminna Przychodnia w Jeżewie,
  b) Praktyka Lekarza Rodzinnego Małgorzata Tucholska-Drachal - Laskowice,
- Związek Emerytów , Rencistów i Inwalidów w Laskowicach,
- Klub Seniora „ASTOR” w Jeżewie,
- Klub Honorowych Dawców Krwi w Laskowicach,
- Zespół CARITAS przy Parafii Św. Trójcy w Jeżewie,
- Gminny Ludowy Klub Sportowy „TOR” Laskowice,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „OLIMP” w Jeżewie,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „KUSY” w Laskowicach przy Szkole Podstawowej w Laskowicach,
- Polski Związek Wędkarski koło w Laskowicach,
- Polski Związek Wędkarski koło w Jeżewie,
- Pięć Ochotniczych Straży Pożarnych, -
- świetlice wiejskie istniejące prawie w każdym sołectwie,
- Polski Związek Hodowców Gołębi Pocztowych, - - -
- Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych,
- Stowarzyszenie „KRZESIWO”.

Istniejący na terenie Gminy Jeżewo Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną, która swoje usługi świadczy dla wszystkich mieszkańców gminy, którzy między innymi znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej.

Na dzień 31.12.2017 r. GOPS w Jeżewie przyznał pomoc 2013 osobom, tj. 623 rodzinom w tym z tytułu:

Lp.	Rodzaj pomocy	Ilość rodzin	Liczba osób w rodzinie
1	Ubóstwo	155	481
2	Sieroctwo	0	0
3	Bezdomność	2	2
4	Bezrobocie	89	318
5	Ochrony macierzyństwa	50	272
	w tym wielodzietność	38	233
6	Niepełnosprawność	139	396
7	Długotrwała lub ciężka choroba	125	333
8	Bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych	27	142
	w tym: rodziny niepełne	12	41
	rodziny wielodzietne	14	100
9	Alkoholizm	22	39
10	Narkomania	0	0
11	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	7	11
12	Przemoc w rodzinie	1	3
13	Zdarzeń losowych	6	16
14	Klęski żywiołowe i ekologiczne	0	0
15	Sytuacja kryzysowa	0	0
16	Trudności w integracji osób, które mają status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	0

Często w\wym. pomoc dotyczy jednej rodziny, która korzysta z kilku form pomocy, ponieważ może u niej wystąpić kilka problemów: np. ubóstwo, alkoholizm, bezrobocie.

GOPS współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Świeciu, między innymi w zwalczaniu istniejącego bezrobocia.

Bezrobocie dotyczące naszej Gminy na dzień 31.12.2016 r. (według danych z Powiatowego Urzędu Pracy) przedstawia się następująco: zarejestrowano 247 osób bezrobotnych, w tym 148 kobiet i 99 mężczyzn, z tego 63 osoby długotrwale bezrobotne. Na koniec 2017 roku ogółem bezrobocie wyniosło około 202 bezrobotnych. Widać znaczny spadek bezrobocia, nie tylko w naszej Gminie ale również w całym powiecie.

Dzięki dużej orientacji pracowników GOPS Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów może korzystać z cennych informacji dotyczących problemów alkoholowych istniejących wśród mieszkańców Gminy. Przy ich współudziale oraz pedagogów szkolnych zostają wytypowane dzieci, które uczestniczą w programach profilaktycznych, odbywających się w zorganizowanych formach wypoczynku między innymi: obozach, biwakach, koloniach, wycieczkach czy warsztatach.

Działający na terenie gminy Jeżewo punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin w 2017 r. udzielił 134 porady, dla 43 osób uzależnionych od alkoholu w tym:

a) 6-ściu osobom będącym członkami rodziny osoby z problemami alkoholowymi (14 porad),
b) 2 osobom doznającym przemocy w rodzinie (4 porady),

c) żadnej osobie stosującej przemoc w rodzinie.

Mieszkańcy Gminy Jeżewo mogą korzystać z bezpłatnej pomocy Telefonicznego Pogotowia dla Ofiar Przemocy „Niebieska Linia", za którą płaci już od wielu lat Urząd Gminy ze środków z pozwoleń na sprzedaż alkoholi.
W w/wym. Pogotowiu są zatrudnieni wszelkiego rodzaju specjaliści, którzy udzielają bezpośrednio porad osobom potrzebującym.
W celu zabezpieczenia większej pomocy specjalistycznej Gminna Komisja przeznaczyła również środki na porady specjalistyczne udzielane przez Stowarzyszenie „Specjalistyczna Pomoc Rodzinom NADZIEJA", które specjalizuje się w zakresie:
- pomocy psychologicznej dla ofiar i sprawców przemocy,
- poradnictwa rodzinnego i małżeńskiego,
- konsultacji psychologicznych,
- mediacji pojednawczych,
- terapii dzieci i młodzieży,
- terapii uzależnień.

Jak wynika z powyższych danych oraz z przeprowadzonych wśród uczniów w latach poprzednich ankiet, mieszkańcy Gminy Jeżewo mają problemy alkoholowe oraz w minimalnym stopniu nadużywają inne używki. Brak odporności na stres, mała odporność na wszelkiego rodzaju problemy życiowe oraz nieumiejętność radzenia sobie z problemami dnia codziennego powoduje, że osoby te nie wytrzymują psychicznie i aby zapomnieć o istniejących problemach zaczynają „topić swoje smutki w alkoholu", co niestety powoduje wzrastające konflikty w domach. Dochodzi do częstych awantur, bijatyk, temu wszystkiemu przyglądają się dzieci, które są osobami bezbronnymi i bezsilnymi, a ich dotychczasowe życie zaczyna zmieniać się w „piekło". Jedyną ich bronią jest agresja w stosunku do rówieśników, a czasami również
sięganie po narkotyki. Dzieci z takich rodzin, jak wykazały badania częściej popadają w konflikty z otoczeniem, słabiej się uczą i najszybciej wpadają w nałogi. Powstaje „błędne koło".
W 2016 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 25 „Niebieskich kart", natomiast w 2017 r. do dnia 31 grudnia wpłynęło 21. Można stwierdzić, że zaistniały problem przemocy w rodzinie uległ zmniejszeniu, w stosunku do roku poprzedniego. Z wszczętych procedur „Niebieskich kart" wynika, że główną przyczyną wszczynanych awantur domowych jest alkohol.
Nadużywanie alkoholu oraz innych używek stwarza zagrożenie, nie tylko dla danej osoby, jej rodziny, ale również i całego społeczeństwa. Przeciwdziałanie tym zagrożeniom wymaga przeprowadzenia odpowiedniej profilaktyki wśród całego środowiska, jest to bardzo ważne, aby uświadomić osobom zagrożonym, jak i pozostałym, że nadużywanie alkoholu oraz innych używek wpływa bardzo negatywnie nie tylko na ich życie, ale również i na całe otoczenie. Celem Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów, ograniczenie już powstałych oraz ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych. Program ma również na celu propagowanie zdrowego stylu życia, bez alkoholu, narkotyków oraz bez innych używek.

I. PROFILAKTYKA

Część mieszkańców Gminy Jeżewo jak widać nadal preferuje picie alkoholu. W związku z tym Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2018 r. podejmuje następujące cele: zmniejszyć ilość wypijanego alkoholu przez dorosłych i młodzież oraz zmniejszyć ilość nowych przypadków uzależnień. Do zadań profilaktycznych należy również całoroczne monitorowanie problemów dotyczących narkomanii. (Do Gminnej Komisji do tej pory

nie wpłynął żaden wniosek dotyczący uzależnienia narkotykowego).

Podobnie jak w latach poprzednich Gminna Komisja chce podjąć następujące działania w zakresie profilaktyki:

- utrzymanie działalności punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych oraz dla ich rodzin, w którym mogą otrzymać pierwszą pomoc psychologiczną i niezbędne materiały edukacyjne,
- finansowanie świetlicy socjoterapeutycznej w Laskowicach ,
- dofinansować szkolenie dla grup zawodowych, mających styczność z problemem alkoholowym i mogącym wystąpić problemem narkotykowym,
- realizacja programów profilaktycznych w ramach form wyjazdowych w formie wycieczek, obozów i kolonii dla dzieci, młodzieży oraz rodzin pochodzących w szczególności z rodzin zagrożonych alkoholizmem i narkotykami,
- wspieranie aktywnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży przede wszystkim z rodzin zagrożonych alkoholizmem, narkomanią, przemocą domową, poprzez uprawianie sportu szkolnego – współfinansowanie powstałych sekcji sportowych w sposób stały organizujący czas wolny dzieci i młodzieży wokół aktywności sportowej,
- prowadzenie warsztatów i zajęć pozalekcyjnych,
- dofinansowanie i współpraca z instytucjami pozarządowymi, które propagują programy w zakresie zapobiegania i zwalczania alkoholizmu, narkomanii i innych uzależnień,
- współpraca z pedagogami szkolnymi, którzy mają bezpośrednią styczność z uzależnieniami wśród uczniów,
- zakupienie i rozprowadzanie materiałów edukacyjnych dla społeczności gminnej (ulotki, broszury, plakaty, czasopisma),
- współpraca z instytucjami działającymi na terenie gminy, tj.: GOPS, Kościół, Policja, Szkoła, Służba Zdrowia, Gminnym Ośrodkiem Kultury,
- Sądem i Prokuraturą,
- zakupienie i zorganizowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- współdziałanie i konsultowanie się z pełnomocnikiem Wojewody oraz podejmowanie wspólnych działań,
- propagowanie trzeźwego stylu życia poprzez wspieranie imprez trzeźwościowych,
- inicjowanie i wspieranie innych działań wynikających z potrzeb środowiska,
- ograniczenie dostępności alkoholu poprzez :
  a) wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży zgodnie z limitem,
  b) przestrzeganie zasad usytuowania na terenie Gminy miejsc sprzedaży napojów alkoholowych i zasad sprzedaży tych napojów.

II. POMOC TERAPEUTYCZNA

Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych postanowiła w 2018 r. utrzymać nadal punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych oraz dla ich rodzin, który jest prowadzony przez mgr psychoterapii uzależnień po Studium Psychologicznym oraz Studium Terapii Uzależnień. Ponadto postanowiła:

1) kierować na leczenie odwykowe osoby uzależnione;
2) opłacać telefon informacyjno-interwencyjny „Niebieska Linia”;
3) współpracować z Oddziałem Odwykowym w Świeciu;
4) kierować osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków oraz ich rodziny do Poradni Odwykowej w Świeciu;

5) współfinansować imprezy trzeźwościowe organizowane na terenie gminy;
6) zorganizować zimowiska , półkolonii, kolonie, wycieczki , obozy, zajęcia pozalekcyjne z programami profilaktycznymi dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych;
7) rozszerzyć pomoc specjalistyczną dla osób współuzależnionych.

III. ZASADY WYDAWANIA I COFANIA ZEZWOLEŃ

Obowiązują zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487; z 2017 r. poz. 2245, poz. 2439; z 2018 r. poz. 310) oraz Uchwałą Nr XVI/104/2016 Rady Gminy Jeżewo z dnia 02 marca 2016 roku.

IV. PODEJMOWANIE INTERWENCJI W ZWIĄZKU Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW OKREŚLONYCH W ART. 13 I 15 USTAWY ORAZ WYSTĘPOWANIE PRZED SĄDEM W CHARAKTERZE OSKARŻYCIELA PUBLICZNEGO

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub osobom nietrzeźwym oraz w przypadku złamania promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje i kierować bezpośrednio sprawę do sądu. Postępowanie z tego zakresu jest prowadzone na podstawie przepisów o postępowaniu karnym. W powyższej sprawie gmina występuje jako oskarżyciel publiczny.

V. KONTROLA W ZAKRESIE SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Organ wydający zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych może zlecić przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi. Kontrolę powinien przeprowadzić, co najmniej trzyosobowy zespół w składzie: członek Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policjant, pracownik urzędu gminy na podstawie pisemnych upoważnień wydanych przez wójta gminy. Odpowiedzialni Policja, stanowisko ds. wydawania pozwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w UG Jeżewo.

VI. CENTRA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Współfinansowanie Centrów Integracji Społecznej (w przypadku powstania) w zakresie zatrudnienia socjalnego osób uzależnionych od alkoholu po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie lecznictwa odwykowego.

VII. Gminny Program realizowany jest przez Urząd Gminy w Jeżewie.